

ล
อ
ร
ช
า
ว

ในววรรณกรรมและห้องสมุด

อนันต์ สงอำไพ *

พระเทพฯ พระราชทานนามให้สร้าง "ห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี"

ดร.สุรัฐ ศิลปอนันต์ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างห้องสมุดประชาชนตามแนวพระราชดำริฯ เปิดเผยว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ขอพระราชทานพระราชนุญาต จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อกำหนดโครงการจัดตั้งห้องสมุดตามแนวพระราชดำริฯขึ้น จำนวน 37 แห่ง ในวโรกาสที่ทรงมีพระชนมายุ ครบ 3 รอบ ในปี พ.ศ. 2534 ทางสำนักราชเลขาธิการ โดยท่านผู้หญิงมณีนสิตยั วณิกกุล ราชเลขาธิการ ในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ฝ่ายบริหารทั่วไป ได้มีหนังสือแจ้งมายังกระทรวงศึกษา ว่าสมเด็จพระเทพฯ ได้พระราชทานนามห้องสมุดที่จะดำเนินตามโครงการนี้ว่า "ห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี"

(ไทยรัฐ 2 พฤศจิกายน 2533, หน้า 8)

เผยชื่อผู้ได้รับรางวัลอาเซียน-ประเทศไทย

กองวิชาการ กรมประชาสัมพันธ์ แจ้งว่าในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2533 คนไทย 4 คนที่ได้รับรางวัลอาเซียนประเทศไทย รวม 4 สาขา จะรับรางวัล ที่ประเทศสิงคโปร์

ผู้ที่ได้รับรางวัล 4 คน คือ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล สาขาวรรณกรรม นายสมชาย อาสนจินดา หรือ ส.อาสนจินดา สาขาศิลปการแสดง นายทวี นันทขว้าง สาขาทัศนศิลป์ และ นายสมเกียรติ อ่อนวิมล สาขาสื่อสารมวลชนด้านวิทยุโทรทัศน์

*บรรณาธิการ 5 ฝ่ายหอสมุด จอห์น เอฟ เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผู้ได้รับรางวัล จะได้รับรางวัล
เงินสด รางวัลละ 1,500 เหรียญสหรัฐ
พร้อมของที่ระลึกรวมทั้งไปประกาศ
เกียรติคุณ

โครงการรางวัลอาเซียน เป็น
ความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและสนเทศ
ระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน
โดยประเทศไทยได้รับเกียรติ ให้เป็น
เจ้าภาพจัด เป็นประเทศแรกเมื่อปี 2530
และจะจัดขึ้นทุก ๆ 3 ปี รางวัลทั้งหมด
4 สาขา จะจัดให้ผู้มีผลงานดีเด่นจาก
ประเทศไทย บรูไน คารุสชาลัม
อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และ
ฟิลิปปินส์ รวม 24 คน

(สยามรัฐ 7 พฤศจิกายน 2533, หน้า
13)

ชี้ห้องสมุด "เฉลิมราชกุมารี" ขุมความรู้

นายสมโภชน์ นิลพันธ์

นายอำเภอศรีสะเกษ จังหวัดนครราชสีมา
ได้กล่าวว่า ได้ริบงบประมาณจัดสร้าง
"ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี" เป็นห้องสมุด
ประชาชนตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมายุ
ครบ 3 รอบ

ห้องสมุดแห่งนี้สร้างในปี 2534
ภายในวงเงิน 2,500,000 บาท โดย
ได้รับการสนับสนุนจากกรมการศึกษานอก
โรงเรียน 1,300,000 บาท และ
งบประมาณของจังหวัดนครราชสีมาอีก

1,200,000 บาท ก่อสร้างในเนื้อที่
281 ตารางวา ในบริเวณกองร้อย อส.
อำเภอศรีสะเกษ

เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ห้องสมุด
แห่งนี้จะเป็นห้องสมุดที่ทันสมัยที่สุดของ
จังหวัดนครราชสีมา และนับว่าเป็นโชคดี
ของชาวอำเภอศรีสะเกษ ที่จะมีขุมทรัพย์
ทางปัญญาให้ได้ศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี
(ไทยรัฐ 20 พฤศจิกายน 2533, หน้า
11)

กระบี่สร้างหอสมุดเทิดพระเกียรติ
สมเด็จพระเทพฯ ครบ 36 พรรษา

นายพิบูลย์ ทรัพย์ปลั่ง

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดกระบี่ ได้เปิดเผยว่า จังหวัด
กระบี่เป็นจังหวัดหนึ่งที่กรมการศึกษานอก
โรงเรียน กำหนดให้เป็น 1 ใน 37
แห่งทั่วประเทศ เพื่อจัดสร้างหอสมุด
เฉลิมราชกุมารี ถวายแด่สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุ 36
พรรษาในปี พ.ศ. 2534 ใช้งบประมาณ
ทั้งสิ้น 3 ล้านบาทบาท ซึ่งทางกรมฯ
ให้เงินมาเพียง 1,250,000 บาท เท่านั้น
ส่วนเงินที่เหลือเป็นเงินที่ต้องสมทบทุน
ซึ่งคาดว่าจะได้จากภาคเอกชนในรูปของ
การบริจาค คาดว่าจะวางศิลาฤกษ์
เพื่อสร้างหอสมุดฯ ในราวเดือนมีนาคม
2534

(ไทยรัฐ 5 ธันวาคม 2533, หน้า 11)

จังหวัดใกล้เคียง ขอใช้หอสมุด ไกลกังวล ร่วมชาวหัวหิน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งหอสมุดขึ้น ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเมื่อ ชาวการก่อสร้างเปิดเผยขึ้น ชาวหัวหินและจังหวัดใกล้เคียงต่างมีความประสงค์ จะให้หอสมุดแห่งนี้เป็นที่บริการสำหรับชาวหัวหิน และจังหวัดใกล้เคียงให้คุ้มค่าที่สุด จึงได้มีการเรียกร้องขอให้ทางกรมการศึกษานอกโรงเรียนช่วยทำให้เป็นไปตามความปรารถนาของชาวหัวหินด้วย ซึ่งเท่ากับว่าเป็นไปตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงรับสั่งอยู่เสมอว่า การจะทำอะไรขอให้ใช้ได้อย่างคุ้มค่า

นายขวัญแก้ว วัชรโรทัย รองเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจการพิเศษ กล่าวว่ หอสมุดแห่งนี้เป็นหอสมุดที่ออกแบบได้งดงามมาก และ สวยแปลกกว่าที่อื่น ๆ ท่านปรารถนาจะให้ใช้หอสมุดแห่งนี้เป็นศูนย์กลางการสาธิตอาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้เกื้อกูลต่อการให้บริการสังคม และชุมชนชาวหัวหิน นอกเหนือจากการให้บริการในบทบาทของหอสมุดแล้ว หากจะใช้บริเวณรอบ ๆ หอสมุดแห่งนี้เป็นที่สำหรับจัดเลี้ยงงานมงคลในโอกาสต่าง ๆ จะเป็นศิริมงคลแก่ เจ้าของงานรวมทั้งรับจัดประชุม สัมมนาของ

หน่วยงานต่าง ๆ ก็จะใช้สถานที่ได้คุ้มค่ามากขึ้น

ดร.สุรัฐ ศิลปอนันต์ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้กล่าวเสริมว่า กรมฯ ขอรับแนวคิดจากรองเลขาธิการพระราชวังฯ ไว้ด้วยความยินดี และจะพยายามในทุกวิถีทางเพื่อให้ชาวหัวหินและประชาชนในละแวกใกล้เคียงได้เข้ามามีส่วนร่วมจัด และใช้บริการในหอสมุดแห่งนี้ สำหรับการก่อสร้างขณะนี้ดำเนินงาน มาได้ 80% คาดว่า จะทำพิธีเปิดได้ในราวเดือนกรกฎาคม 2534

(สยามรัฐ 12 ธันวาคม 2533, หน้า 10)

ห้องสมุดพระเทพฯ

จังหวัดตรังร่วมกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน จะจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" 2 แห่งแห่งแรก อำเภอห้วยยอด สร้างในบริเวณโรงเรียนห้วยยอดวิทยาคาร และแห่งที่ 2 ที่อำเภอย่านตาขาว แห่งแรกได้รับงบประมาณจาก ส.ส.ตรัง 1.25 ล้านบาท แห่งหลัง 1.2 ล้านบาท เพื่อเกิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ ในวโรกาสทรงมีพระชนมพรรษาครบ 3 รอบ

(ไทยรัฐ 15 ธันวาคม 2533, หน้า 11)

ตั้งกองทุนช่วยนักเขียนไทย ชวนนักอ่านบริจาคเงินทุน

พลาดิศัย สิทธิธัญญาภิ จ
ชวนเพื่อนนักอ่านตั้งกองทุนช่วยนักเขียน
ขณะนี้ นำชื่อนักเขียนคนดัง เช่น มนต์
จรรยาต์, กรีสหทัย โปรชาติ และ
ไพฑูรย์ ธัญญา มาใช้เพื่อให้การ
ช่วยเหลือเพื่อนร่วมอาชีพคนอื่นๆ

ผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑน์นักเขียน
นายพลาดิศัย กล่าวว่ " ขณะนี้ตน
ได้ตั้งกองทุนนำเงินรายได้ส่วนตัวจาก
การเขียนหนังสือฝากบัญชีออมทรัพย์
ธนาคารทหารไทยในชื่อบัญชี "กองทุน
พิพิธภัณฑน์นักเขียนไทย " เลขที่
62371 - 6 เงินนี้จะนำไปช่วยเหลือ
นักเขียนที่ประสบปัญหาในการดำเนิน
ชีวิต เนื่องจากนักเขียนจำนวนมาก
มีความลำบาก ไม่ได้รับการช่วยเหลือ
หากผู้อ่านคนใดมีใจอยากช่วยเหลือ
ติดต่อได้ที่ โทร. 245-9037 หรือ
โอนเงินเข้าบัญชีตามหมายเลขข้างต้น

(มติชน 21 ธันวาคม 2533, หน้า 16)

กองทุนวีโคมพระจันทร์ คัดสิน
วรรณกรรม-กวีนิพนธ์ ปีนี้ไม่มีใคร
ได้รับรางวัล

ตามที่กองทุนวีโคมพระจันทร์
และบริษัทผู้จัดการ จำกัด ได้จัดการ
ประกวดวรรณกรรมไทยสร้างสรรค์
ขึ้นในประเภทกวีนิพนธ์ขนาดยาวและ
นวนิยาย ปรากฏว่ามีผู้สนใจส่งผลงาน
เข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการได้คัดเลือก และ
ตัดสินแล้ว ปรากฏว่ ทั้งกวีนิพนธ์
และนวนิยาย ไม่มีเรื่องใดที่เด่นสมควร
ได้รับรางวัลชนะเลิศ แต่มีผลงานที่ได้

รับรางวัลชมเชย คือ

1. กวีนิพนธ์ขนาดยาว ได้แก่
เรื่องบางบทจากอีสาน เป็นบทนิพนธ์
ของจันทร์แดง คำลือหาญและเรื่อง
ด้วยรักใครจะเปลี่ยนแปลงโลกของเพ็ญ
ภักตะ

2. นวนิยาย ได้แก่เรื่องคนในกรม
ของ ถวัลย์ มาตจรัส และเรื่อง นายวาณิช
ของ พญ.ลลิตา ชีระสิริ

คณะกรรมการจะนัดหมายเพื่อ
ให้เจ้าของผลงานไปปรับเงินรางวัล
รางวัลละ 10,000 บาท สำหรับเงิน
รางวัลชนะเลิศ 100,000 บาท นั้น
จะนำไปรวมกับรางวัลในปีหน้า รวม
เป็นเงินชนะเลิศรางวัลละ 200,000 บาท

(สยามรัฐ 28 ธันวาคม 2533,
หน้า 13)

สำรวจภูมิปัญญาชาวบ้าน

นายมานโซญ์ เขียวชาญ
รองอธิการรักษาราชการแทนอธิการ
วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี แดงกับ
ผู้สื่อข่าวว่าทางศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
สุราษฎร์ธานี ได้จัดทำโครงการสำรวจ
เก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลภูมิ-
ปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
อันเป็นมรดกตกทอด ที่เกิดจากการ
สั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้มา
ยาวนาน มีความสำคัญยิ่งต่อการดำรง
ชีวิตของชาวบ้านตั้งแต่อดีต

ปัจจุบันถึงแม้ว่าการสืบทอดภูมิ
ปัญญาชาวบ้านจะยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง
แต่การพัฒนาบ้านเมืองในรูปแบบของ
การใช้วิทยาการหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่
ได้ให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญาชาวบ้าน
น้อยลง เป็นผลให้ชาวบ้านขาดความ
เชื่อมั่นในตนเองขาดความกล้าตัดสินใจ

สภาพชาวบ้านจึงอยู่ในภาวะล้มสลาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ทาง ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงได้จัดทำโครงการสำรวจ และเก็บ รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่เด่นๆ จากทุกสาขาวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา ภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม โบราณคดี การละเล่น การดนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้ศึกษา และเผยแพร่ แก่ผู้สนใจ

(ไทยรัฐ 14 มกราคม 2534, หน้า 11)

แหล่งก่อสร้าง

หอสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

48 จังหวัดเสนอขอสร้าง หอสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี พร้อมใจกันสมทบทุนสร้างห้องสมุด ในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ดร.สุวัฐ ศิลปอนันต์ อธิบดี กรรมการศึกษาออกโรงเรียน ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวว่า ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ขอพระราชทาน พระราชานุญาตจัดสร้าง **ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี** ขึ้นใน อำเภอต่าง ๆ จำนวน 37 แห่ง เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ 3 รอบ พระนักษัตรในปีพุทธศักราช 2534 นั้น ขณะนี้มีจังหวัดต่าง ๆ ให้ความสนใจและแจ้งความจำนงขอดำเนินการ สร้างมาแล้ว 48 จังหวัด มีจังหวัดที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบขั้นต้น ด้านความเหมาะสมของสถานที่ก่อสร้าง

แล้วจำนวน 44 จังหวัด รวม 48 อำเภอ ภาคกลาง อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี อ.เมือง จ.ราชบุรี อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ อ.สามพราน จ.นครปฐม อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง อ.พัฒน์นิคม จ.ลพบุรี อ.คานช้าง จ.สุพรรณบุรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อ.แก่งจ.ระยอง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี อ.สาคูและ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี อ.เขาสอง จ.ตราด

ภาคใต้ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส อ.เมือง จ.ปัตตานี อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช อ.ห้วยยอด และ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง อ.สวี จ.ชุมพร อ.ยาวลึก จ.กระบี่ อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี อ.สิงหนคร จ.สงขลา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา อ.จตุรัส จ.ชัยภูมิ อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี อ.กาบเชิง และ อ.ศรีขรภูมิ จ.สุรินทร์ อ.ปลาปาก และ อ.ธาตุพนม จ.นครพนม

ภาคเหนือ อ.ตากดี จ.นครสวรรค์ อ.ลอง จ.แพร่ อ.วังทอง จ.พิษณุโลก อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน อ.คอกคำใต้ จ.พะเยา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ อ.บ้านตาก จ.ตาก อ.เชียงใหม่ จ.เชียงราย อ.เมือง จ.พิจิตร

โครงการนี้จะวางศิลาฤกษ์พร้อมกันในวันที่ 2 เมษายน 2534 ในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สยามรัฐ 18 มกราคม 2534, หน้า 10)